

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาท สุนัขเฝ้าบ้านของนักร้องหนังสือพิมพ์” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะแบบนำ-แบบรอง (Dominant-less Dominant Design) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก (Quantitative Research) และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพมาเสริม (Qualitative Research) เพื่อเพิ่มความลึกของข้อมูลที่ศึกษา (ผ่องพรรณ ตรัมย์มงคล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2545, น. 227) โดยใช้วิธีการศึกษา 2 วิธีประกอบกัน ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มนักร้องหนังสือพิมพ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อบุคคลที่มีผลต่อการแสดงบทบาท “สุนัขเฝ้าบ้าน” ของนักร้องหนังสือพิมพ์

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) นักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และนักวิชาการ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) จากการวิจัยเชิงสำรวจในขั้นตอนแรก

วิธีการวิจัยข้างต้นนี้ มีรายละเอียดวิธีการศึกษา ดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจเป็นวิธีหลัก เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักร้องหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้คือ นักร้องหนังสือพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วย บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และนักข่าว ที่สังกัดหรือไม่สังกัดองค์กรสื่อหนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีสัญชาติไทย และปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะที่เก็บข้อมูล จากจำนวนสมาชิกของสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ณ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 713 คน (วารสารประจำปีวันนักข่าว, 2551, น. 248-258) และจากจำนวนสมาชิกสมาคมนักข่าวเศรษฐกิจเลือกเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน 174 คน (สมาพันธ์นักร้องหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2551) ซึ่งรวมด้วยกันทั้งสิ้น 887 คน ถือเป็นประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และวิธีเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล 2 แบบ ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามทางไปรษณีย์

การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Random Sampling) กำหนดกรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) จากบัญชีรายชื่อสมาชิกของสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาชิกสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ ณ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2551 มีจำนวนทั้งหมด 887 คน โดยผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์แก่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 887 คน

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวน 6 หน้า แบ่งเป็น 2 ตอน โดยแบบสอบถามได้พิมพ์คำชี้แจงไว้ที่ข้างหน้าแบบสอบถาม และมีการให้หมายเลขโทรศัพท์ของผู้ศึกษาในใบชี้แจงเพื่อขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถามกรณีผู้ตอบต้องการสอบถามเพิ่มเติม เอกสารทั้งหมดถูกจัดส่งในไปรษณีย์ คือ 1) เอกสารแบบสอบถาม 2) ของจดหมายติดแสตมป์ และ 3) ใบชี้แจงในการขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่จะส่งตามที่อยู่ของหนังสือพิมพ์ที่จะถูกมัดรวมห่อแยกตามรหัสไปรษณีย์แล้วนำไปส่งที่ทำการไปรษณีย์สำหรับไปรษณียบัตรที่ได้รับคืนผู้ศึกษาทำการตรวจสอบและติดตามจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมา โดยทำการบันทึกอัตราการได้รับคืนในแต่ละวันเพื่อแสดงให้เห็นถึงอัตราการส่งกลับคืนตามช่วงระยะเวลา (Babbie, 2007, pp. 259-263)

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามตามที่วางแผนไว้ในเดือนมกราคม 2552 และรอการส่งคืนแบบสอบถาม จนถึงสิ้นเดือนมีนาคม 2552 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 263 ฉบับ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีจำนวนแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 27 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 236 ฉบับ

ในระหว่างการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ มีข้อจำกัดที่เกิดขึ้น คือ ช่วงเวลาการส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างในเดือนมกราคม 2552 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความวุ่นวายทางการเมือง ทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญการทำข่าวด้านการเมือง ส่งผลให้ได้รับอัตราการตอบกลับค่อนข้างน้อยและช้า ผู้วิจัยได้รับการส่งคืนแบบสอบถาม หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 1 เดือนผ่านไป และการส่งคืนเป็นไปในลักษณะการส่งคืนแบบทยอยการส่งคืน แบบเรื่อย ๆ ในช่วง 2-3 เดือนต่อมา ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้พยายามเพิ่มจำนวนการส่งคืนด้วยการส่งซ้ำ และการนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตัวเองที่สำนักพิมพ์ ทำให้ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลใน

การศึกษาครั้งนี้ต้องใช้เวลามากกว่า 3 เดือน ผู้วิจัยไม่สามารถออกแบบสอบถามคืนได้อีก นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนจดหมายตีกลับโดยไม่ถึงมือผู้รับมีจำนวนมากพอสมควรอันเนื่องมาจาก นักข่าวย้ายสังกัด เสียชีวิต เกษียณอายุงาน บัญชีรายชื่อไม่ทันสมัย และย้ายสายงานไปทำงานในตำแหน่งที่ไม่ใช้งานข่าว จากปัญหาที่กล่าวมาส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการทำวิจัยที่เกินกว่าเวลาที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ไว้เบื้องต้น ที่จะเก็บและรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลให้เสร็จภายในเวลา 3 เดือน ดังนั้นผู้วิจัยตัดสินใจที่ปิดรับคืนในช่วงต้นเดือนเมษายน 2552 ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติในการสำรวจทางไปรษณีย์ ดังเช่นงานวิจัยของ Chang, Voelker and Lee (1990) ศึกษาอัตราการส่งคืนของแบบสอบถามที่ส่งให้กับบรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์ พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ได้แก่ ไม่มีเวลาในการกรอกและส่งคืน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ฉบับใหญ่แบบสอบถามมีความยาวมาก และบรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์ได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์จากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง พร้อม ๆ ในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นไปได้ว่าการศึกษานี้ อาจจะประสบปัญหา เช่นเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น

จากข้อจำกัดที่กล่าวมาผู้วิจัยได้มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ด้วยวิธีการนำแบบสอบถามไปให้นักข่าวหนังสือพิมพ์ กรอกด้วยตนเอง อีกวิธีหนึ่งด้วย

2. การเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกด้วยตนเอง เพื่อให้ได้จำนวนมากเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยสถานที่เก็บข้อมูลคือ ห้องนักข่าวประจำทำเนียบรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ทั้งนี้ก่อนแจกแบบสอบถามจะมีการตรวจสอบ เพื่อคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ยังไม่เคยได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์เท่านั้น จากการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองสามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 20 ฉบับ

จากการเก็บข้อมูลทั้ง 2 วิธีได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 256 ฉบับ ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จาก 2 กลุ่ม จำนวน 4 คน ดังต่อไปนี้

1. นักวิชาการด้านวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน กำหนดคุณสมบัติที่สำคัญ คือ ต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือมีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์ด้านการสอนนิสิตวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนหรือหนังสือพิมพ์ ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจน์ โกมลบุตร อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ จันทนา ทองประยูร อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. นักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ กำหนดคุณสมบัติที่สำคัญ คือ ต้องเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่สัญชาติไทยที่มีประสบการณ์ในการทำข่าวหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป คือ

- นายบุญเลิศ ศชายุทธ์เดช บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์มติชน
- นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ รองบรรณาธิการอำนวยการ หนังสือพิมพ์มติชน

ผู้วิจัยได้นัดหมายสัมภาษณ์ล่วงหน้า และได้ส่งผลสรุปผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ จากแบบสอบถามให้กับผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าเพื่อให้พิจารณาก่อนการสัมภาษณ์ โดยใช้เทปบันทึกเสียงและสมุดจดบันทึกข้อมูล เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลระหว่างการสัมภาษณ์

ประเด็นในการสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย ประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร เพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น
2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์เป็นไปตามปัจจัยดังกล่าวหรือไม่อย่างไร
3. จากปัจจัยที่ท่านกล่าวมานั้น ท่านคิดว่าปัจจัยใดมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร

4. จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบจากการสำรวจนักหนังสือพิมพ์ที่สามารถสรุปได้ว่ามี 13 องค์ประกอบ ตามเอกสารประกอบ ท่านคิดว่าปัจจัยทั้ง 13 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในการทำงานของนักข่าวมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
5. ท่านมีความเห็นด้วยกับปัจจัยทั้ง 13 องค์ประกอบหรือไม่ อย่างไร
6. การสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์ไทยแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านให้เข้มข้นมากกว่านี้ ท่านคิดว่าเป็นไปได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
7. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้เกิดแนวทางการสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์ไทยแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน
8. ใครควรมีบทบาทสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์ไทยแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล และการวัดตัวแปร

การวิจัยเชิงสำรวจ

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตัวแปร โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักหนังสือพิมพ์

ข้อมูลตัวแปรทางด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักหนังสือพิมพ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะ/สาขาวิชาที่จบการศึกษา รายได้ สายข่าว ตำแหน่งงาน และอายุการทำงานในตำแหน่งนักข่าว

ตอนที่ 2 การแสดงความเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน

ข้อมูลตัวแปรความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน โดยวัดความเห็นว่ ปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านมากน้อยเพียงใด โดยใช้มาตรวัดประเมินค่า (Summated Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าคะแนน	5	คะแนน
มาก	มีค่าคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3	คะแนน
น้อย	มีค่าคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าคะแนน	1	คะแนน

ตัวแปรที่วิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ตัวแปรทั้งหมด 77 ตัวแปร และได้นำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ดังนี้

- ใช้สิทธิ์ความเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์เพื่อควบคุมการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์
- การแบ่งหน้าที่
- ระบบงานข่าว
- การทำงานแบบเอาใจเจ้านาย
- แรงจูงใจเชิงศีลธรรมของนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์
- การรายงานข่าวที่ไม่ใช้การทำข่าวสืบสวน
- การขาดการฝึกกำลังของหนังสือพิมพ์
- ความอ่อนแอของสถาบันวิชาชีพในการกระตุ้นตรวจสอบตนเอง
- วัฒนธรรมของนักข่าวที่เน้นการเติบโตทางธุรกิจ
- ระบบการปกครองแบบเผด็จการที่จำกัดเสรีภาพในการทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาลของหนังสือพิมพ์
- ระบบการปกครองที่เน้นทุนนิยมส่งผลให้การนำเสนอข่าวเน้นข่าวสาระบันเทิงและการตลาด
- การใช้อิทธิพลทางการเมือง
- การใช้อิทธิพลทางด้านทุน ผู้ให้โฆษณา กดดันไม่ให้หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ตรวจสอบ
- ความถดถอยของจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมือง
- รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางการเมืองกับหนังสือพิมพ์
- ภาวะทางการเงินของหนังสือพิมพ์/การลดต้นทุนในการทำข่าว
- ความอยู่รอดของกิจการหนังสือพิมพ์
- ระบบทุนนิยมข้ามชาติ
- เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการสืบค้นข้อมูล การเขียน และการรายงานข่าว
- การกำหนดมาตรฐานเนื้อหา
- การเติบโตหนังสือพิมพ์ออนไลน์/ผลกระทบจากเทคโนโลยีการสื่อสาร

- การแข่งขันด้านคุณภาพเนื้อหา
- การให้ความสำคัญกับคุณค่าของข่าว
- การที่เจ้าของหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญในด้านผลกำไรมากกว่ากระบวนการทำข่าว
- การฝึกอบรมและการเรียนรู้ของนักข่าว
- กำหนดเวลาในการทำข่าว/เส้นตายสำหรับการปิดข่าวที่จะตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ในแต่ละวัน
- กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์
- กลุ่มผู้อ่าน ที่หนังสือพิมพ์ต้องเสนอข่าวให้เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้หนังสือพิมพ์สามารถขายได้
- กฎหมาย
- สิทธิเสรีภาพในการพูดและเขียน ตามรัฐธรรมนูญ
- กรอบข้อบังคับ จรรยาบรรณวิชาชีพของหนังสือพิมพ์
- ความคาดหวังเชิงวัฒนธรรมในแต่ละสังคม
- การแข่งขันกันเพื่อที่จะนำเสนอข่าวให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากกว่าฉบับอื่น
- นักข่าว ที่ไม่ได้จบการศึกษาสายวารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์
- สถาบันการศึกษาที่ผลิตนักข่าว ผู้สอนขาดประสบการณ์ข่าว ขาดการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับปัญหาจริงในวิชาชีพ
- ความคิดสร้างสรรค์ของนักข่าว
- ความช่างสังเกตของนักข่าว
- ความอดทนของนักข่าว
- การรอบรู้ของนักข่าว
- การตั้งข้อสงสัยสถานการณ์ไม่ชอบมาพากล ของนักข่าว/ความช่างสงสัยของนักข่าว
- การมี “จมูกข่าว” (Nose for news) ของนักข่าว
- การเข้าถึงข้อมูล เอกสารที่เป็นบันทึกหลักฐาน ยากที่นักข่าวที่จะได้รับ
- ใช้เวลานานและค่าใช้จ่ายสูงในการติดตามข่าว
- การหาผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ มาให้ข้อมูล

- การละเลยบางประเด็น
- การขาดเครื่องมือที่จะช่วยทำความเข้าใจในเรื่องทั้งหมด
- ขาดการวิเคราะห์ ประติดปะต่อเรื่องราว
- การฟ้องร้องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ระดับของความเป็นประชาธิปไตยในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ จะให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดกับบทบาทนี้
- ช่วงเวลาของการดำรงตำแหน่งของรัฐบาลตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน
- ความมีชื่อเสียงของผู้นำรัฐบาล
- ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นข่าว เช่น ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับการบัญชี ความรู้เกี่ยวกับหุ้น เป็นต้น
- ความโด่งดังและเป็นที่รู้จักแพร่หลายขององค์กรที่จะตรวจสอบ
- มีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากที่สามารถให้ข้อมูลได้
- มีข่าวรั่วไหลออกมาเอง ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำข่าว
- มุมมองต่อนักข่าวที่มีต่อวิชาชีพหนังสือพิมพ์
- การมีประสบการณ์วิชาชีพในระหว่างการศึกษาในสาขาวิชาชีพหนังสือพิมพ์
- สังคม
- รูปแบบการนำเสนอข่าวของรายงานพิเศษ บทความ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ
- ฐานคิดในการทำงาน / พื้นฐานความคิดของผู้สื่อข่าว
- การจับประเด็นข่าว
- การมองเห็นเป้าหมายของการทำข่าว
- คุณภาพและความเอาใจใส่ต่อการทำงาน
- อุดมคติความมุ่งมั่นของนักข่าว
- ความรู้ความเข้าใจในงานข่าวเชิงสืบสวน
- การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- การมีระบบฝึกฝนหล่อหลอม
- ปณิธานความเข้มแข็งขององค์กรหนังสือพิมพ์ ในการเผชิญกับอำนาจคุกคาม
- ความสามารถในการต่อรองกับธุรกิจการตลาด
- การเปิดโปงที่เกิดจากความขัดแย้งภายในของนักการเมือง/ความขัดแย้งภายในจากองค์กรภาคเอกชน

- ประชาชนที่รู้เห็นไม่อาจทนดูพฤติกรรมคอร์รัปชันได้
- กระแสข่าวที่เปิดโปงเริ่มอ่อนแรง
- ข่าวเชิงสืบสวนขาดความลึกและหลากหลาย
- ความยากของงานข่าวเชิงสืบสวน
- นักข่าวปัจจุบันมีภาระงานมาก
- ปัญหาด้านพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชน
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักข่าวที่ทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาล
นักการเมือง และนักธุรกิจ

จากตัวแปรทั้งหมด 77 ตัวแปรนี้ได้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของตัวแปร โดยผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำตัวแปรมาสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามรวม จำนวน 54 ข้อความ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถามที่ใช้ในด้านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

ความเที่ยงตรง (Validity) ใช้การตรวจสอบโดยให้นักวิชาการด้านวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน และนักวิชาการด้านสถิติจำนวน 2 คนเป็นผู้ตรวจสอบ คือ รองศาสตราจารย์มาลี บุญศิริพันธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลังจากนั้นได้ปรับแก้ไข และนำไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้การตรวจสอบในส่วนของการวัดตัวแปรมาตราวัดประเมินค่า (Summated Rating Scale) โดยใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, 2536, น. 403)

$$\alpha = \frac{n_1}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	=	ความเชื่อถือได้
	n	=	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	=	ความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
	S^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (pre-test) แก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ชุด และนำมาคำนวณสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ครอนบาค ค่าที่ได้คือ 0.9218 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูง

การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพ และงานวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยเชิงสำรวจใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ คือ การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ฯลฯ สรุปข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ภาพรวมของข้อมูล และการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อสกัดปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทผู้นำบ้านของนักหนังสือพิมพ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) จำนวน 54 ตัวแปรและใช้เกณฑ์ค่า Eigen value มากกว่า 1 ขึ้นไปในการเลือกองค์ประกอบ และใช้เกณฑ์ค่าน้ำหนักกลุ่มตัวแปร 54 ตัวแปร (Factor Loading) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ในการพิจารณาคัดเลือกตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ

การสัมภาษณ์เชิงลึก

การสัมภาษณ์เชิงลึกใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์ความเกี่ยวข้อง ความคล้ายคลึง และความแตกต่างของข้อมูล เพื่อสร้างข้อสรุป ตามประเด็นการวิจัย

การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยรายงานผลการศึกษาคือเป็น 2 ส่วน ตามวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งเป็นบทต่าง ๆ ดังนี้

บทที่ 4 รายงานผลการวิจัยเชิงสำรวจ พร้อมด้วยตาราง

บทที่ 5 รายงานผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการพรรณนา (Descriptive Analysis)

บทที่ 6 สรุป และอภิปรายผลการวิจัย